

Knížecí rod Liechtensteinů a Lichtenštejnsko

Ing. Pavel Juřík
Historický spolek Liechtenstein
4. dubna 2019

Počátky Liechtensteinů

- původ z Bavorska, poté pomezí Štýrska a Dolních Rakous
- 1133-1156 Hugo von Liechtenstein (*Huc de Liechtenstein*)
 - stavba hradu Liechtenstein jižně od Vídně – patří Liechtensteinům dodnes
- 1142 – panství Petronell u Dunaje (Hugo – rotunda sv. Jana)
- významní politici v Dolním Rakousku

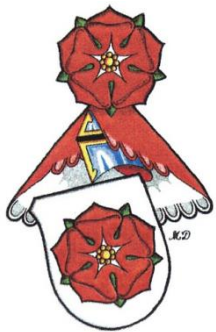
Příchod Liechtensteinů na Moravu

- Jindřich I. z spojencem markraběte Přemysla - dědictví Babenberské
- leden 1249 Jindřich získal za věrné služby Mikulov a okolní vsi darem
 - páni z Liechtensteina na Mikulově
- stavba hradu Mikulov – tzv Lichtenštejnská věž, hradní palác, opevnění
- 1386 Jan II. rádcem krále Václava IV.
- 11. 11. 1403 po útěku krále Václava IV. ze zajetí Jan II. ho doprovodil na Mikulov

Jan V. a Perchta z Rožmberka

- **Jan V.** († 1473) se v r. 1449 oženil s **Perchtou z Rožmberka** († 1476)
- nešťastné manželství – věno
- dcera Alžběta (*1450), syn Andreas
- 25 česky a 15 německy psaných dopisů
- Jan V. – 1414 Mikulovský urbář – nejstarší dochovaný na Moravě

Nekatolický Mikulov

- Jan V. z L. s Jiřím z Poděbrad vysvobodil z obležení ve Vídni císaře Friedricha III.
- mikulovská větev přijala protestanství (Leonard a Hartmann II.)
- Leonard (1492-1534) přijal v Mikulově novokřtěnce (řemesla, tiskárna, víno)
- 3. března 1504 uzavřena dědická smlouva mezi Liechtensteiny: **mikulovská, valtická a steyerská větev** rodu
- 1560 – zadlužené panství Mikulov prodává Kryštof IV. (†1585) zv. Marnotratný

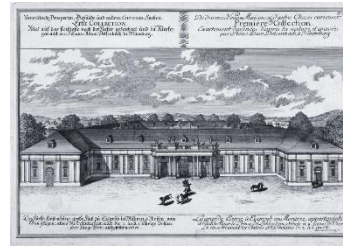
Kníže Karel I.

Moravský zemský hejtman (1604-06)

- **Karel I.** (1569 - 1627), 1596 sňatek s bohatou Annou Černoorskou z Boskovic
- 1599 konverze na katolické náboženství
- 1600-1603 a 1606-1607 nejvyšší hofmistr císaře Rudolfa II.
- 1621 – předseda tribunálu nad „rebely“ – marně rezignoval a žádal pro ně milost
- 1608 – kníže, 1614 – vévoda opavský, 1622 – vévoda krnovský

Jan Adam I. – ekonom, mecenáš, zakladatel Lichtenštejnska

- **Jan Adam I.** (1657 - 1712), schopný hospodář a organizátor, mecenáš umění
- uhradil dluhy předků, přikoupil nová panství (např. Šternberk)
- 1703-1705 - prezident první rakouské státní banky Banco del Giro
- stavby perel vídeňského baroka – Majorátní a Zahradní palác
- Lednice - barokní stáje

Lichtenštejnsko 1719

- 1719 – spojení panství Vaduz a Schellenberg – povýšení na knížectví Liechtenstein
- 354. nezávislé území Svaté říše římské, jediné existuje dodnes
- 1806 vyhlášena nezávislost v rámci Rýnského spolku (Napoleon)
- 1868 zrušena lichtenštejnská armáda (Jan II.)
- dříve zaostalé území – dnes 3. nejvyšší HDP/obyv., nejlepší školství v Evropě
- 1. a 2. světová válka - neutralita
- 1923 – celní unie se Švýcarskem (rovněž měnová a poštovní unie)

Dvě osobnosti baroka

- **Marie Terezie** (1694 - 1772, princezna z Liechtensteinu, vévodkyně savojská sociální a školské reformy (školy zdarma, chudobince ad.)
- Savojská rytířská akademie, Ústav savojských dam ve Vídni
- **kandidátka na blahořečení**

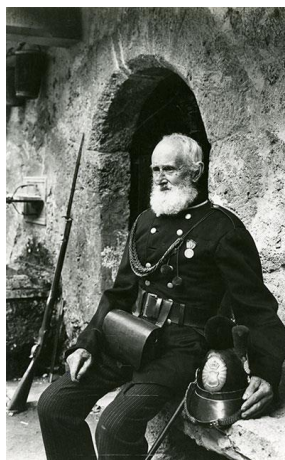
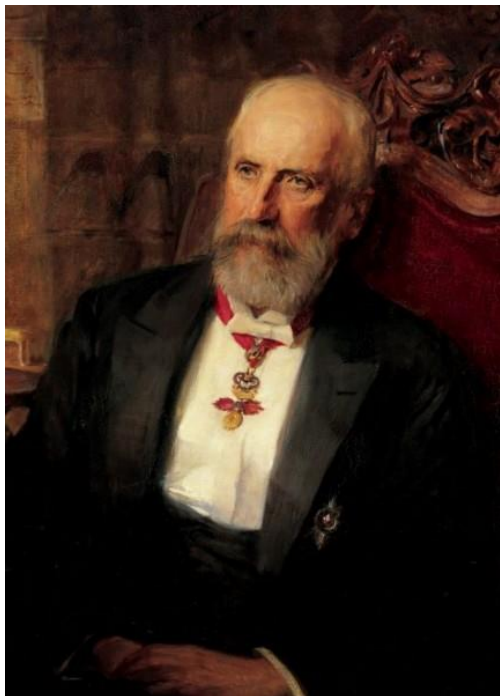
- **Josef Václav** (1696 - 1772), **diplomat, polní maršál, reformátor dělostřelectva**
- vyslanec v Prusku a Paříži
- výstavba hutí a železáren (Adamov), cvičiště (Velký depot) Týn nad Vltavou
- bitva u Kolína – 16. 6. 1757 – záchrana českých zemí – „test“ nové artilérie

Tvůrci krajiny a vojevůdci

- **Alosi I.** (1759-1805) hospodář, objevil geniálního architekta Josefa Hardtmutha
- **Jan I.** (1760-1836) císařský diplomat, polní maršál (Wagram, Slavkov)
- **Lednicko-valtický areál** – největší lidskou rukou přetvořená krajina v Evropě 283 km², „Zahrada Evropy“, bájná Arkádia
- několik desítek saletů (Minaret, Dianin chrám, Kolonáda, Tři Grácie ad.)
- od 1996 památka UNESCO

Mecenáši a diplomaté

- **Jan II.** (1840 – 1929). Hospodář, jeden z největších filantropů své doby
- hospodářské reformy
- odborné školy (Úsov, Lednice), nemocnice
- rozsáhlé dary obcím, muzeím, galeriím
- 1868 zrušil armádu Lichtenštejnska
- 1. pozemková reforma v ČSR (- 60 %)
- **František I.** (1853 - 1938). diplomat, v letech 1894 - 1899 vyslanec v Rusku
- snažil se obnovit spojení s Ruskem
- hovořil plynně rusky
- 1907 – knihovna historika V. A. Bilbasova
- katedra Východoevropské historie VU
- manž. Elsa von Guttman žid. původu

Kníže František Josef II.

- **František Josef II.** (1906 - 1989) z losinské větve rodu
- 1938 přesídlil do Vaduzu, navázal diplomatické styky s ČSR
- 1939 neuznal vznik protektorátu Čechy a Morava
- 1939-1945 evakuace uměleckých sbírek z Rakouska a Moravy
- 1945 – 1955 – velké škody na majetku v Rakousku, RA odcizila archiv
- 1945 – konfiskace majetku 38 lichtenštejnských občanů v ČSR

Kníže Hans-Adam II.

Dědičný princ Alois, vládnoucí kníže Hans-Adam II., princ Josef Václav

- **Hans - Adam II.** (* 1945)., univerzita v St. Gallen, od 1972 reformy rodinného majetku, od 1985 reformy knížectví – otevření se světu, přímá demokracie
- 1967 se oženil s Marií hraběnkou Kinskou ((*1940 Praha), 3 synové, 1 dcera
- 1989 – nástup na trůn
- 1990 vstup Lichtenštejnska do OSN
- 1999 – obnovení diplomatických styků s Českou republikou

Rodina knížete Hanse-Adama II.

2012

DĚKUJI VÁM ZA POZORNOST

www.hs-liechtenstein.cz